

Utlåtande Rotel II (Dnr KS 2019/1936)

**Detaljplan för Hornsbergskvarteren, del av
Kristinebergs Slott 10 m.fl. i stadsdelen
Kristineberg, DP 2007-38473-54**

Framställan från stadsbyggnadsnämnden

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Detaljplan för Hornsbergskvarteren, del av Kristinebergs Slott 10 m.fl. i
stadsdelen Kristineberg, DP 2007-38473-54, antas.

Föredragande borgarrådet Joakim Larsson anför följande.

Ärendet

Detaljplanen syftar till att fullfölja programmet för Nordvästra Kungsholmen, där den grundläggande stadsbyggnadsidén är att bygga ut stenstaden i modern tappning. Detta genom att området för bussdepå omvandlas till integrerade stadskvarter med bostäder, kontor, idrott och service. Syftet är också att bevara och utveckla Kristinebergs idrottsplats samt skapa nyanlagd park som en del av Kristinebergs Slottspark.

Planförslaget innehåller fyra bostadskvarter med cirka 890 lägenheter och två förskolor om totalt 10 avdelningar, två kontorskvarter, ett hotellkvarter och ett kvarter med en idrottsanläggning. Under Essingeledens brokonstruktion föreslås ett parkeringshus med fasad mot Lindhagensgatan. Här placeras även en sopsugsterminal och tryckstegningsstation. Planförslaget omfattar del av slottsparken med Kristinebergs IP samt en ny park, Ekparken. En ny förrådsbyggnad i anslutning till idrottsplatsen ingår även i förslaget.

Ambitionen är att området ska bli en modern stadsdel med innerstadens starka attraktionskraft och stadskvalitéer. Planförslaget grundar sig på den

etablerade innerstadsstrukturen med en tät kvartersbebyggelse som fullbordar Lindhagensgatans stadsrum och stärker kopplingarna med centrala Kungsholmen i öster och planerad bebyggelse i stadsutvecklingsområdets södra delar kring Kristinebergs slott.

Beredning

Ärendet har initierats av stadsbyggnadsnämnden.

Mina synpunkter

Vi ser positivt på att detaljplanen för Hornsbergskvarteren, som syftar till att omvandla ett område som i dag domineras av en bussdepå till ett funktionsblandat stadsområde, nu kan beslutas om. Med ambitionen att området ska bli en modern stadsdel med innerstadens starka attraktionskraft och stadskvalitéer tror vi att planen kommer utgöra ett mycket positivt tillskott till området.

Bostadskvarteren, som är slutna med ganska stora gårdar, formar tydliga gaturum som knyter an till, och utgör en fortsättning på, innerstadens kvartersstruktur. Den nya bebyggelsen ska uppföras enligt stenstadens traditionella skala och täthet med blandad användning av bostäder, arbetsplatser och service. Aktiva bottenvåningar skapar en levande stadsmiljö och ger *ögon på gatan* som bidrar till att öka tryggheten i området.

Den föreslagna kontorsytan utgör ett betydande tillskott av arbetsplatser i ett attraktivt område på kontorsmarknaden. Det är positivt att områdets befintliga värden, såsom idrottsmöjligheter och naturvärden, bibehålls och stärks. Planen bidrar också till att kopplingarna till omkringliggande områden stärks och att nya offentliga platser tillskapas.

Planförslaget medger en tät struktur och en hög exploatering varför allmänna ytor såväl som bebyggelse och gårdsytor ska ha hög kvalité gällande gestaltning och materialval. För att säkerställa detta ställer detaljplanen krav på kvarterens volymhantering och utformning och ett gestaltningsprogram har även tagits fram.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Plankarta
3. Planbeskrivning
4. Genomförandebeskrivning

5. Gestaltningsprogram
6. Samrådsredogörelse
7. Utställningsutlåtande

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Detaljplan för Hornsbergskvarteren, del av Kristinebergs Slott 10 m.fl. i stadsdelen Kristineberg, DP 2007-38473-54, antas.

Stockholm den 13 maj 2020

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNA KÖNIG JERLMYR

Joakim Larsson

Mats Larsson

Särskilt uttalande gjordes av Clara Lindblom och Rashid Mohammed (båda V) enligt följande.

Vi skulle vilja att barnperspektivet ges större vikt, bland annat genom att följa Boverkets rekommendationer att utforma förskolegårdarna så att de erbjuder minst 30 kvm lektyta per barn. Vi skulle verkligen uppskatta att kontoret skrev ut hur stora förskolegårdarna beräknas bli. Det borde även ha funnits med fler LSS-boenden. Dock kan vi inte annat än att berömma gestaltningen och att stor hänsyn tagits till den kulturhistoriskt värdefulla idrottsplatsen. Vi är även mycket nöjda med att strategier och åtgärder för hantering av träd och fladdermöss vidtas så att påverkan av exploateringen är acceptabel.

I ärendet kvarstår dock oklarheter när det gäller flytten av idrottsmark från Stadshagen till Kristinebergs IP. Redan tidigt i processen fanns farhågor att det skulle försvinna idrottsytor då den blågröna majoriteten gärna tar idrottsmark i anspråk utan att kompensera. Nu visar det sig att den ersättningsplan för 11-mannafotboll som utlovades inte är ersatt i tid, utan ska ersättas senare. Detta betyder att Stockholmsfotbollen som redan idag har underskott på planer kommer att få det ännu trängre samt att idrott och folkhälsa återigen får maka på sig när den borgerliga

majoriteten planerar staden. Nu befäras vi att bristen på planer som vanligt leder till utträngning av damer och barn då herridrotten oftast får de bästa tiderna.

Enligt det reviderade upprustningsbeslutet som behandlas av idrottsnämnden i april bedöms projektet medföra en tillkommande hyreskostnad för idrottsnämnden om cirka 10,3 mnkr för år 1. För att kunna prioritera projektet inom budgetram förutsätts att delar av finansieringen sker genom ersättningsinvesteringsmedel. Vi har farhågor att det framöver kommer att saknas ersättningsmedel som till fullo säkrar upprustningen av Kristinebergs IP, vilket kan leda till förseningar som i sin tur påverkar idrotten negativt över lång tid.

Vi ser också med oro på att underlaget har varit felaktigt när det gäller antalet löparbanor på Kristinebergs IP, då det i underlaget som vi har fått ta del av står att det är sex löparbanor som minskas till fyra, fast det i verkligheten är åtta banor som blir fyra. Vi instämmer med friidrottsrörelsen att det minst bör vara 6 löparbanor för att även i fortsättningen kunna bedriva träning för friidrotten på ett ändamålsenligt sätt.

Ersätтарыttrande gjordes av Sissela Nordling Blanco (Fi) enligt följande.

Feministiskt initiativ ser positivt på förslaget som innefattar såväl bostäder som ny idrottshall. Med tanke på det stora antalet bostäder som föreslås kombinerat med att antalet barn och unga ökar och därmed också dagens behov av nya skolor skulle vi vilja se en analys av behovet och möjligheten att komplettera med såväl förskola och skola i området. För att möta barns olika behov är förslaget om en förskola med sex respektive fyra avdelningar att föredra framför en förskola med åtta avdelningar. För att få en mer blandad stad hade vi gärna även sett att en större del av de planerade bostäderna var hyresrätter. I detta projekt är det drygt 25 procent som planeras som hyresrätter, vilket försvårar för de med små möjligheter att ta lån att bosätta sig i området.

Remissammanställning

Ärendet

Detaljplanen syftar till att fullfölja programmet för Nordvästra Kungsholmen, där den grundläggande stadsbyggnadsidén är att bygga ut stenstaden i modern tappning. Detta genom att området för bussdepå omvandlas till integrerade stadskvarter med bostäder, kontor, idrott och service. Syftet är också att bevara och utveckla Kristinebergs idrottsplats samt skapa nyanlagd park som en del av Kristinebergs Slottspark.

Planförslaget innehåller fyra bostadskvarter med cirka 890 lägenheter och två förskolor om totalt 10 avdelningar, två kontorskvarter, ett hotellkvarter och ett kvarter med en idrottsanläggning. Under Essingeledens brokonstruktion föreslås ett parkeringshus med fasad mot Lindhagensgatan. Här placeras även en sopsugsterminal och tryckstegningsstation. Planförslaget omfattar del av slottsparken med Kristinebergs IP samt en ny park, Ekparken. En ny förrådsbyggnad i anslutning till idrottsplatsen ingår även i förslaget.

Ambitionen är att området ska bli en modern stadsdel med innerstadens starka attraktionskraft och stadskvalitéer. Planförslaget grundar sig på den etablerade innerstadsstrukturen med en tät kvartersbebyggelse som fullbordar Lindhagensgatans stadsrum och stärker kopplingarna med centrala Kungsholmen i öster och planerad bebyggelse i stadsutvecklingsområdets södra delar kring Kristinebergs slott.

Beredning

Ärendet har initierats av stadsbyggnadsnämnden.

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 12 december 2019 följande.

1. Stadsbyggnadsnämnden godkänner förslaget till detaljplan och överlämnar det till kommunfullmäktige för antagande.
2. Stadsbyggnadsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Särskilt uttalande gjordes av Sara Stenudd (V), *bilaga 1*.

Ersättaryttrande gjordes av Madeleine Kaharascho Fridh (Fi), *bilaga 1*.

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande daterat den 14 november 2019 har i huvudsak följande lydelse.

Planförslaget medger en tät struktur och en hög exploatering varför allmänna ytor såväl som bebyggelse och gårdsytor ska ha hög kvalitet gällande gestaltning och materialval. För att säkerställa detta ställer detaljplanen krav på kvarterens volymhantering och utformning. Ett gestaltungsprogram har upprättats.

Bakgrund

Plandata

Detaljplaneområdet är beläget i stadsdelen Kristineberg mellan Lindhagensgatan, Norden flychtsvägen, Kellgrensgatan, Kristinebergs idrottsplats och Kristinebergs slottspark.

Karta som visar planområdets ungefärliga avgränsning, markerad i rött.

Planområdet är ca 102 000 kvm och omfattar delar av fastigheterna Kristinebergs slott 3, 4 och 10, fastigheterna Kristinebergs slott 11, Kristineberg 1:3, Kristineberg 1:7 samt delar av fastigheterna Stadshagen 1:1, Kristineberg 1:2, 1:4 samt del av fastigheten Alsiskan 1.

Gällande detaljplaner

Inom planområdet gäller flera detaljplaner som medger olika användningar, exempelvis garage, idrott, trafikområden, parkering, och bussdepå.

Pågående detaljplaner i området

Inom fastigheten Hornsberg 10 pågår ett detaljplanarbete där det utreds möjlighet till en utökad byggrätt för kontor och handel.

Markägoförhållanden

Fastigheten Kristinebergs slott 10 ägs av Storstockholms lokaltrafik (Region Stockholm). Övriga fastigheter inom området ägs av Stockholms stad.

Övergripande beslut och styrande dokument

Översiktsplan

Enligt översiktsplanen ingår området i *Stadsutvecklingsområde* – omvandling, och som innehåller blandad stadsbebyggelse med bostäder, verksamheter, service, gator, parker, kultur och idrottsytor.

Riksintressen

Kungsholmen ingår i riksintresset för Stockholms innerstad med Djurgården. Essingeleden och Bromma flygplats är kommunikationsanläggningar av riksintresse.

Program

Aktuellt planområde är en central del av stadsutvecklingsområdet nordvästra Kungsholmen. Planeringen av stadsutvecklingsområdet har pågått sedan i slutet av 1990-talet och planeringen grundar sig på ett planprogram, ”Program för Nordvästra Kungsholmen” (Dp 1999-08608-53), där den bärande stadsbyggnadsidén är att omvandla det tidigare industriområdet och låta innerstadsbebyggelsen på Kungsholmen utvidgas västerut till Ulvsundasjöns strand. År 2002 beslöt stadsbyggnadsnämnden att utbyggnaden av området skulle ske enligt programmet.

Nuvarande förhållanden

Befintlig bebyggelse

Planområdet domineras idag av Hornsberg bussdepå. Essingeleden, med cirka 100 000 fordon/dygn, passerar på en bro över bussdepåns område och vidare över Lindhagensgatan. I planområdets sydvästra del ligger Kristinebergs idrottsplats. I den sydöstra delen av planområdet finns idag resterna av den gamla på- och avfarten från Essingeleden, vilken ska rivas.

Norr om planområdet, längs Lindhagensgatan, finns kontor, centrum och bostadsbebyggelse. Bostadsbebyggelsen inom Nordvästra Kungsholmen har en skala om ca 6-8 våningar. Kontorsbebyggelsen utmed Lindhagensgatans östra sida är något högre. Tre högre byggnader om ca 20 våningar, de så kallade Broväktarna intill Essingeleden, samt ett högt hus vid Lindhagensgatans slut utmärker sig i stadsbilden. I söder finns Kristinebergs slott. I sydöst och sydväst domineras bebyggelsen av lägre bostadsbebyggelse från 1930–40-talen.

Kulturmiljö

Hornsbergs bussdepå har av Stadsmuseet bedömts ha positiv betydelse för stadsbilden och/eller visst kulturhistoriskt värde (gulklassning). Delar av bussdepån har dock förstörts i en brand 2018. Kristinebergs idrottsplats är kulturhistoriskt särskilt värdefull (grönklassning). Här omfattas bland annat en läktarbyggnad, idrottsplatsens entré med biljettkiosker, ett måldomartorn samt trädplanteringar.

Mark och miljö

Kristinebergs slottspark ingår i ett kärnområde för gamla ekar. Kungsholmens naturområden är svagt knutna till den omgivande regionala grönstrukturen där barriärer i form av bland annat bebyggelse, kommunikationsleder och vatten hindrar spridning. Den uppemot 800 år gamla Birger jarls-eken står i planområdet. Eken utgör högsta naturvärde, klass 1 motsvarande naturreservat. Området sydost om Kristinebergs idrottsplats har högsta naturvärdesklass. I detta område finns ca 20 ekar, varav flera anses vara mycket värdefulla. Av dessa finns sex grova ekar inom planområdet. Här finns även flera stora askar. Vanliga fladdermössarter förekommer inom området.

Riskfrågor

De riskfrågor som har betydelse för projektet är sammankopplade med risker förknippade med transporter av farligt gods på Essigeleden, Lindhagensgatan och Nordenflychtsvägen, Planområdet påverkas även av trafikbuller från omgivande vägar, samt buller från läkemedelsföretaget Octapharma och Kristinebergs IP. Markföroreningar förekommer i området och är i huvudsak förknippade med depåverksamheten samt en brandövningsplats i närheten. Närhet till större transportleder innebär att luften vid planområdet är förorenad.

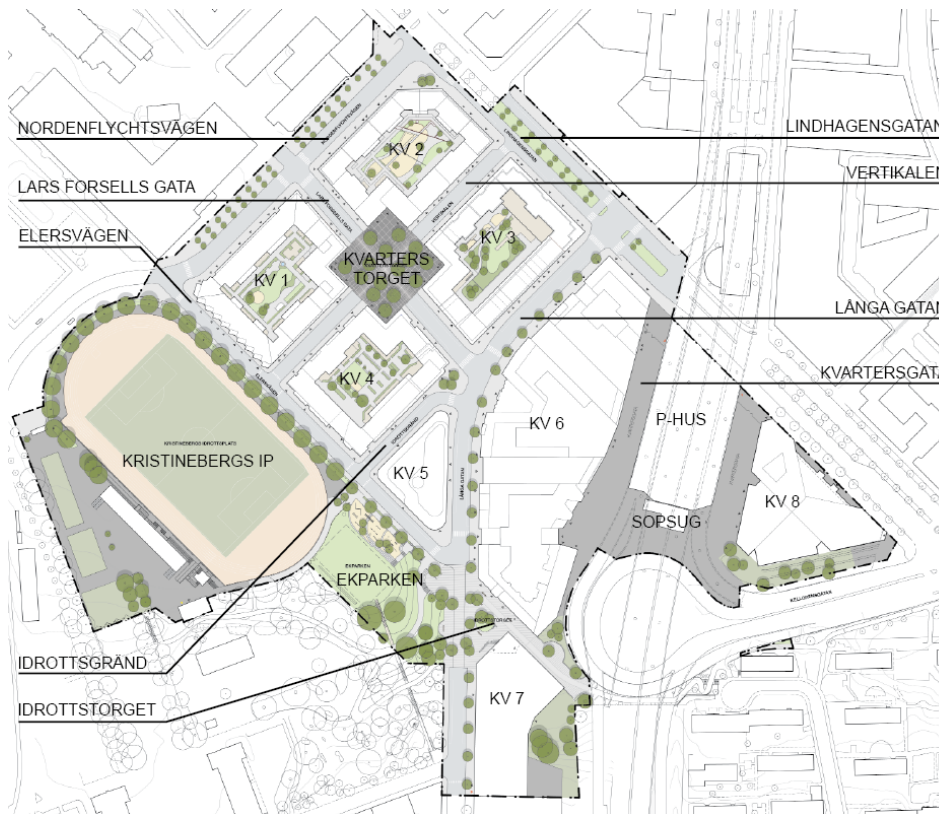
Planförslaget

Planförslaget innehåller fyra bostadskvarter med cirka 890 lägenheter och två förskolor om totalt 10 avdelningar, två kontorskvarter, ett hotellkvarter och ett kvarter med en idrottsanläggning. Under Essigeledens brokonstruktion föreslås ett parkeringshus med fasad mot Lindhagensgatan. Här placeras även en sopsugsterminal och tryckstegningsstation. Planförslaget omfattar del av slottsparken med Kristinebergs IP samt en ny park, Ekparken. En ny förrådsbyggnad i anslutning till idrottsplatsen ingår även i förslaget.

Planområdets struktur och relation till området i övrigt

Ambitionen är att området ska bli en modern stadsdel med innerstadens starka attraktionskraft och stadskvalitéer. Den nya bebyggelsen planeras med stenstadens traditionella skala och täthet samt en blandad användning av bostäder, arbetsplatser och service med levande bottenvåningar för att bidra till en levande stad. Att planområdet ligger i direkt anslutning till Essingeleden ställer särskilda krav på att bebyggelsen utmed leden utformas för att klara krav med anledning av buller och risker samt för att fungera som skyddande skärm för bakomliggande stadsmiljö.

Översikt med gatunamn och kvartersindelning (Landskapslaget)

Bostadskvarteren (kvarter 1-4)

Mot de större gatorna, slottsparken och idrottsplatsen har kvarteren en skala om totalt 8 våningar inklusive en eller två takvåningar. Mot kvarterstorget får kvarteren en skala om 5 våningar plus en indragen takvåning. Bottenvåningarna ska innehålla publika lokaler. Bostadskvarteren är slutna med relativt stora gårdar och formar tydliga gaturum och platser. För att balansera föreslagna täthet skapas ett "kvarterstorg" mellan bostadskvarteren.

Förskola och LSS

I kvarter 2 planeras en förskola med fyra avdelningar och i kvarter tre planeras en förskola med sex avdelningar. Delar av bostadsgårdarna tas i anspråk för förskolegårdar. I förslaget finns två LSS-boende om totalt 12 lägenheter planerade.

*Kvarter 1: Till vänster, vy från korsningen Elersvägen/Nordenflychtsvägen.
Till höger, vy från kvarterstorget .*

Hotell kvarteret (Kvarter 5)

Centralt i planområdet planeras ett hotell bestående av en triangelformad byggnad i åtta våningar där de två översta våningarna delvis dras in.

Kontorskvarteren (kvarter 6 och 8)

Kontorskvarteren har mot Lindhagensgatan och Långa gatan en skala som förhåller sig till närliggande kvarter. Mot Essingeleden trappas volymerna upp för att utgöra ett bättre skydd mot trafikens störningar för bakomliggande bebyggelse samt möta den mer storskaliga stadsmiljön utmed leden. Kvarter 8 har ett mer framträdande och representativt läge i stadsrummet, är en central punkt i stadsdelen och blir ett landmärke.

*Kvarter 7 och 8: Till vänster, idrottshallen sett från idrottstorget.
Till höger, kvarter 8 sett från korsningen Lindhagens- och Kjellgrensgata.*

Idrottshallarna (kvarter 7)

Idrottshallen möjliggör för två till tre hallar och utgör del av den skyddande bebyggelsen mot Essingeleden.

Kristinebergs idrottsplats (IP)

Inom området för Kristinebergs IP föreslås en ny byggnad med garage, personalrum samt förråd för materiel och förvaring kopplat till driften av idrottsplatsen. Den befintliga bebyggelsen samt trädplanteringar förses med skyddsbestämmelser.

Parkeringsgarage

Längs Lindhagensgatan:s södra sida föreslås ett allmänt parkeringsgarage under Essingeleden. Under motorvägen får stadigvarande vistelse inte förekomma. Parkeringshusets fasad utmed Lindhagensgatan får en markerad huvudentré samt uppglasade skyltrum som kan fyllas med olika typer av utställande aktiviteter som kan bidra till ett tryggare och attraktivare gaturum.

Till vänster, Parkeringshusets fasad under Essingeleden.

Till höger, Ekparken.

Torg och parker

Kvarterstorget utformas som en sammanhållen yta med trädplanteringar, sittmöjligheter och möjligheter till uteserveringar. Idrottstorget utgör en plats där flera viktiga stråk möts och är en entréplats till idrottshallen. Inom planområdet skapas en ny park med aktivitetstema mellan Kristinebergs idrottsplats och den planerade idrottshallen.

Gestaltungsprinciper

Till planbeskrivningen hör ett gestaltungsprogram som förtydligar detaljplanens intentioner avseende gestaltning av bebyggelsen och allmän plats.

Gestaltungsprogrammet beskriver bl.a indelning av kvarteren och gestaltning av bebyggelsen, bottenvåningar, taklandskapet, balkonger samt material och kulör.

Gator, trafik och parkering

Förslaget innebär två nya tvärförbindelser i form av Långa gatan och Vertikalen. Lars Forsells gata och Elersvägen förlängs och ger planområdet fler kopplingar till vattnet.

Samtliga allmänna gator inom området får gångbanor med en minsta bredd på 2,5 meter. Inom området kommer cykling att vara hänvisad till blandtrafik.

Nordenflychtsvägen och Lindhagensgatan föreslås utformas med genomgående cykelbanor. I Elersvägens förlängning finns en gång- och cykelväg under den nya trafikplatsen som länkar planområdet med områdena öster om Essingeleden.

Parkering

Bilparkering för boende och kontor anordnas i garage under respektive kvarter. Möjligheten till parkeringsköp finns i Stockholm Parkerings angränsande anläggningar. Det lägesbaserade parkeringstalet för bil är 0,35 parkeringsplatser per lägenhet. Genom mobilitetsåtgärder kan en reduktion av 20 % möjliggöras. För bostäder ska tre cykelparkeringsplatser per 100 kvm ljus BTA anordnas. Parkeringstalet för kontor och hotell är sju bilparkeringsplatser per 1 000 kvm BTA.

Teknisk försörjning

Sopsugsterminal och tryckstegringsstation anordnas under Essingeleden. Transformatorstationer för elförsörjning planeras inom kvarteren.

Planförslagets konsekvenser

En växande stad

Bostadsförsörjning

Planförslaget bidrar med ca 890 lägenheter till Stockholms stads bostadsmål. Den slutna kvartsformen ger goda boendemiljöer då buller från omgivande bullerkällor hanteras och tydliga, stora bostadsgårdar skapas.

Näringsliv och kompetensförsörjning

Förslagets 90 000 kvadratmeter kontorsyta är ett betydande tillskott i ett redan attraktivt område på kontorsmarknaden. Tillsammans med bostäder, publika lokaler, närhet till park/rekreation och det kollektivtrafikhärläget stärks arbetsplatsområdets attraktionskraft.

Kulturmiljö i en växande stad

En konsekvens av planförslaget är att kulturhistoriskt värdefull bebyggelse i form av Hornsbergs bussdepå rivs. Förslaget skyddar Kristinebergs IP kulturhistoriska värden samtidigt som en funktionell användning av anläggningen möjliggörs. Här finns en utmaning i att hantera kulturvärdena för anläggningen och framtida utnyttjande från elitfotbollen, vars krav på anläggningen kan vara svårt att uppfylla.

En sammanhängande stad

En socialt sammanhållen stad

Förslaget ger förutsättningar för byggaktörerna att uppföra både bostads- och hyresrätter (ca 220 hyresrätter planeras att uppföras). Närhet till kollektivtrafik, service och verksamheter bidrar till att skapa en mer jämställd stadsmiljö. Förslaget ger en ökad dagbefolkning och förslagets hantering av utrymmet under Essingeleden kan bidra till en ökad känsla av trygghet.

Ur ett barnperspektiv innebär kvartersformen stora, skyddade innegårdar. Att gator omgärdar kvarteren på samtliga sidor kan begränsa barn från att själva ta sig till lek-

och vistelseplatser utanför kvarteren. Möjligheten att cykla i området är något begränsad för barn, eftersom cykling är avsedd att ske i blandtrafik.

God offentlig miljö

Arkitektur och gestaltning

Områdets omvandling leder till ett mer attraktivt offentligt stadsrum jämfört med idag och kommer att bli en modern stadsdel med innerstadens starka attraktionskraft och stadskvalitéer. Bebyggelsen utformas med omsorgsfullt gestaltade bottenvåningar med publika lokaler för att skapa en levande stadsmiljö. Planförslagets täthet balanseras med god tillgång till attraktiva offentliga rum med hög kvalitet på materialval och gestaltning, såväl bebyggelse som gårdsytor har en omsorgsfull gestaltning.

Kulturliv, idrott och rekreation

Planens nya offentliga miljöer i form av ett kvarterstorg, en ny parkdel samt ett mindre torg vid idrottshallen bidrar till en levande och befolkad stadsmiljö där stadens invånare kan mötas. De nya idrottsanläggningarna tillför nya rekreativsmöjligheter. Upprustningen av idrottsplatsen möjliggör ett mer aktivt utnyttjande.

En klimatsmart och tålig stad

Grön och vattennära stad

Strategier och åtgärder för hantering av träd och fladdermöss vidtas så att påverkan av exploateringen är acceptabel. Ett fåtal träd med höga naturvärden kommer behöva avverkas, samtidigt ersätts dessa med nya, och fler träd. Mer parkmark tillförs stadsdelen.

Klimat, miljö, hälsa och säkerhet

Närhet till Essingeleden ställer särskilda krav på att bebyggelsen utmed leden utformas för att klara krav med anledning av trafikbuller och risker förknippad med farligt godstransporter. Implementering av planförslagets skyddsåtgärder, tillsammans med föreslagen markanvändning, innebär ett skydd och en förbättring av säkerheten på bakomvarande mark. Detta innebär att risker har hanterats och att risknivån är tolerabel med hänsyn till den samhällsnytta, värden och kvaliteter som detaljplanen medför.

Bebyggelsen utmed Essingeleden är utformad för att minska bullerpåverkan på omgivningen. Genom att skapa bebyggelseskärmar förbättras ljudmiljön för både bostadsbebyggelse, parker, torg och gaturum. Bostadsbebyggelsen kan även påverkas av buller från närliggande industrin Octapharma och buller från Kristinebergs idrottsplats. Boverkets nya vägledning för industribuller och kompletteringar i miljöbalken med övergångsbestämmelser för planer som startas

efter januari 2015 tillämpas trots att Start-PM beslutades 2008. Då dessa nya regler ställer krav på bättre ljudmiljö för boende och tydligare förutsättningar för verksamheter, väljer kontoret att tillämpa dessa. Bostadsbebyggelsen har utformats utifrån dessa förutsättningar och säkerställs med planbestämmelser. Utformningen är även gynnsam avseende eventuella ljusstörningar från Kristinebergs IP.

Genom områdets utveckling kan mark- och vattenföroreningar tas om hand med långsiktiga vinster för människors hälsa och för miljön.

Teknisk försörjning

I och med ombyggnationen ersätts stora sammanhängande hårdgjorda ytor med kvarter med lägre avrinningskoefficient, lokalgor och torg med trädgröpar och skelettjordar. Förslaget är positivt för dagvattenhantering i området då dagvattenflödet från planområdet minskar och åtgärderna innebär att vattnet renas.

Planprocess

Planen är upprättad med normalt förfarande enligt ÄPBL (1987:10).

Tidigare samråd

Ett detaljplaneförslag var på samråd 2010. Ett planförslag för en samverkanscentral, Dnr 2010-11724, lades ner efter granskning.

Samråd

Plansamråd pågick 2017-04-04 till 2017-05-16. Samrådsmöte hölls 2017-05-03 i Bolindersalen i Tekniska Nämndhuset där ca 15-20 personer närvarade. Under samrådet inkom 29 yttranden. Flertalet remissinstanser tillstyrker planförslaget men framför synpunkter i sak, framför allt vad gäller; risk, buller, luftkvalitet, påverkan på riksintressen, dagvatten, natur- och kulturmiljö, förskolor, utformning samt gestaltning av bebyggelse.

Utställning

Planförslaget ställdes ut 2019-04-24 till 2019-05-22. Under granskningen har 26 yttranden inkommit. Länsstyrelsen bedömer att planen riskerar bli olämplig med hänsyn till människors hälsa och säkerhet på grund av markföroreningar, buller samt till risken för olyckor förknippad med farligt godstransporter. Länsstyrelsen föreslår att utredningar förtydligas eller kompletteras, att plankartan kompletteras med bestämmelser avseende buller, markföroreningar och riskhantering. Flertalet remissinstanser tillstyrker planförslaget men framför synpunkter i sak, framför allt vad gäller riskhantering, buller, luftkvalitet, dagvatten, ledningar, kulturmiljö, skol- och förskolebehov samt skyddsbestämmelse för träd förskolegårdar. De flesta sakägare som framfört synpunkter önskar att tillgänglighet och framkomlighet säkras under genomförande samt att buller och riskfrågor hanteras utförligare. Övriga synpunkter behandlade behov av idrottshallar och bebyggelsens gestaltning.

Samlade synpunkter

Stadsbyggnadskontoret konstaterar att det finns olika syn på en fortsatt utveckling av Nordvästra Kungsholmen med tät kvartersbebyggelse gällande framförallt förhållande till risken för olyckor, markföroreningar, kulturmiljö i förhållande till en utveckling av Kristinebergs IP samt industribuller. Det framgår även från de inkomna synpunkterna att det finns motstående intressen avseende förskolegårdarnas storlek samt störningar från idrottsplatsen och intilliggande planerade bostäder.

Revideringar efter utställning

Inför godkännande har ändringar gjorts på plankartan gällande bestämmelserna för elnätsstation och förskola, skyddsbestämmelser för buller, risk, markföroreningar och kulturmiljö. I planhandlingar har redaktionella och förtydligande ändringar gjorts i huvudsak avseende buller, kulturmiljö, industribuller, dagvatten, trafikpåverkan, illustrationer samt genomförandefrågor. Utöver dessa har mindre redaktionella ändringar gjorts. Utredningar gällande risk, dagvatten, markföroreningar och trafik har kompletterats. Kontorets bedömning är att inkomna synpunkter inte föranleder ändringar i planförslaget av den karaktären att planen måste ställas ut på nytt.

Synpunkter inkomna under samråd och utställning som ej har tillgodosetts

Synpunkter som inte tillgodosetts efter samråd och granskning berör i huvudsak alternativa användningar av området, hantering av skyddsbestämmelser för kulturmiljö, utökade byggrätter inom Kristinebergs IP, hantering av störningar från Kristinebergs IP, utformning av planbestämmelser, skydd av träd och vidare bearbetning av bebyggelsens gestaltning. Synpunkter som inte tillgodosetts redovisas mer detaljerat i utställningsutlåtandet.

Tidigare ställningstaganden i ärendet

Exploateringsnämnden anvisade 2006 tillsammans med SL mark för kontors - och bostadsändamål inom fastigheterna Kristinebergs slott m.fl. till Skanska AB, AB Borätt och Ikano Bostaden AB. Markanvisning har skett till Familjebostäder (2014 och 2016) för byggande av bostäder samt förskola och LSS -boende inom området. Markanvisning har skett till Skanska Fastigheter Stockholm AB (2016) för uppförande av kontor inom området.

Stadsbyggnadsnämnden beslutade 2008-04-03 §7 att detaljplanarbetet för Hornsbergs bussdepå skulle påbörjas.

Stadsbyggnadsnämnden beslutade 2010-08-19 §7 att detaljplanarbetet för samverkanscentral och kontor vid Lindhagensgatan skulle påbörjas. Ärendet lades ned 2013.

Stadsbyggnadsnämnden beslutade 2011-03-31 §14 att godkänna redovisning av plansamrådet för Hornsbergs bussdepå. Härefter ändrades inriktning och bussdepån omlokaliseras till Solna.

Redovisning av samråd för Hornsbergs kvarteren godkändes och beslut inför fortsatt arbete togs i Stadsbyggnadsnämnden 2016-10- 13 §11.

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Stadsbyggnadskontoret bedömer att detaljplanens genomförande inte kan antas medföra sådan betydande miljöpåverkan som åsyftas i PBL (1987) 5 kap 18§ eller MB 6 kap 11§ att en miljöbedömning behöver göras. Underlag för behovsbedömningen har inhämtats från miljöförvaltningen, Brandförsvaret och Stockholms stadsmuseum. De miljö- och hälsoskyddsfrågor av vikt som har belysts i underlag för behovsbedömning som samhällsrisk, buller, markföroreningar, luftkvalitet och naturvärden har utretts under planarbetet.

STADSBYGGNADSKONTORETS SAMMANVÄGDA STÄLLNINGSTAGANDE

Kontoret bedömer att en avveckling av bussdepån för att vidare utveckla området enligt intentionerna i programmet för Nordvästra Kungsholmen är riktigt. Merparten av området är en omvandling av redan ianspråktagen mark med god tillgänglighet till kollektivtrafik. Ett bevarande och skydd av Kristinebergs IP och dess kulturhistoriska värden är positivt. Att kunna utnyttja utrymmet under Essingeleden för ett allmänt parkeringshus och sopsugsanläggning innebär ett effektivt markutnyttjande. Utrymmeskrävande funktioner kan lokaliseras till svåransvända markområden samtidigt som det möjliggör för ett tydligare och tryggare stadsrum.

En förutsättning för bostadsbebyggelsen är att högre byggnader (kontorshus och idrottshallar) uppförs mellan Essingeleden och bostadshusen för att fungera som en bullerskärm och skydd för olyckor mot människor som vistas utomhus. Denna bebyggelse utformas med ett skyddskoncept som utgör en skyddande barriär för såväl befintlig bebyggelse i närområdet, planerade bostadskvarter, gator och park samtidigt som människor inom bebyggelse närmast Essingeleden kommer att vara väl skyddade. Kontoret bedömer att risker har omhändertagits genom reglering med planbestämmelser. Erforderliga utredningar visar att förändringar i riskbilden som en utveckling på denna plats innebär är acceptabel.

Genom placering av kontorsbebyggelsen och idrottshallen utmed Essingeleden möjliggörs för en förbättrad ljudmiljö på bland annat bostadsgårdar och allmänna platser avseende trafikbuller. I anslutning till planområdet finns Octapharma och Kristinebergs IP som kan medföra störningar i form av industribuller. Bostäderna har anpassat efter dessa förutsättningar vilket regleras med planbestämmelser. Anpassningen är även gynnsam avseende ljusstörningar från Kristinebergs IP.

Det kan konstateras att det finns olika syn på Kristinebergs IPs kulturhistoriska värden och en utveckling av anläggningen för elitidrott. Föreslagna skyddsbestämmelser bedöms vara positiva ur kulturmiljöhänseende samtidigt som en modernisering av anläggningen möjliggörs.

Kontoret bedömer att markföroreningar omhändertas på ett tillfredställande sätt, vilket säkerställs med planbestämmelse. Framtagna utredningar visar att ett

genomförande av planförslaget med saneringsåtgärder inte innebär risk för framtida boende. Tillsynsmyndigheten, miljöförvaltningen, kommer att vara involverade i genomförandet inför att startbesked ska ges.

Förslaget innebär en täthet som motiveras av stadens bostadsmål, samtidigt som det anpassas för att skapa goda offentliga rum och bostadsgårdar med bra förhållanden. Tätheten innebär ett samutnyttjande av ytor och en avvägning mellan framförallt förskolegårdarnas storlek och bostadsgårdarnas disposition. Sedan plansamrådet har förskolornas placering, antal avdelningar och gårdsutformning setts över, vilket bidrar till större gårdsyta och till förskoleförsörjning i stadsdelen.

Förslaget följer intentionerna i översiktsplanen och programmet för Nordvästra Kungsholmen samtidigt som platsens förutsättningar avseende närheten till Essingeleden har hanterats och flera stadskvaliteter tillförs området. Kontorets bedömning är att planförslaget är lämpligt. En lämplig avvägning har gjorts mellan olika intressen.

Kontoret föreslår att stadsbyggnadsnämnden godkänner förslaget till detaljplan och överlämnar det till kommunfullmäktige för antagande. Eftersom genomförandefrågorna ej är helt klarlagda och överenskommelse om exploatering ännu inte färdigställt överlämnas tjänsteutlåtandet till kommunfullmäktige för antagande.

Reservationer m.m.

Stadsbyggnadsnämnden

Särskilt uttalande gjordes av Sara Stenudd (V) enligt följande.

Vi skulle vilja att barnperspektivet ges större vikt, bland annat genom att följa boverkets rekommendationer att utföra förskolegårdarna så att de erbjuder minst 30 kvm lektyta per barn. Vi skulle verkligen uppskatta att kontoret skrev ut hur stora förskolegårdarna beräknas bli. Det borde även ha funnits med fler LSS boenden. Dock kan vi inte annat än att berömma gestaltningen och att stor hänsyn tagits till den kulturhistoriskt värdefulla idrottsplatsen. Vi är även mycket nöjda med att strategier och åtgärder för hantering av träd och fladdermöss vidtas så att påverkan av exploateringen är acceptabel.

Ersättaryttrande gjordes av Madeleine Kaharascho Fridh (Fi) enligt följande.

Feministiskt initiativ ser positivt på förslaget som innefattar såväl bostäder som ny idrottshall.

Med tanke på att antalet barn och unga blir fler, och det stora antalet bostäder som föreslås kombinerat med dagens behov av nya på skolor skulle vi vilka se en analys av behovet och möjligheten att komplettera med såväl förskola och skola i området. Även remissinstanserna lyfte särskilt behovet särskilt gällande skola.

För att möta barns olika behov är förslaget om en förskola med sex respektive fyra avdelningar att föredrag framför en förskola med åtta avdelningar.

För att få en mer blandad stad hade vi gärna även sett att en större del av de planerade bostäderna var hyresrätter. I detta projekt är det drygt 25 procent som planeras som hyresrätter, vilket försvårar för de med små möjligheter att ta lån att bosätta sig i området.